

הודעה לעיתונות

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ד' באדר תשע"ב
27 בפברואר 2012
049/2012

היבטים בינלאומיים של מחקר ופיתוח אזרחי בישראל, 2009-2006 International Aspects of Israeli Civilian Research and Development, 2006-2009

- לחברות ישראליות עודף בייצוא שירותים בעלי עצימות טכנולוגית*, הכולל יצוא שירותי מו"פ, שהגיע ב-2010 ו-2009 ל-7.0 מיליארד דולר ו-7.4 מיליארד דולר בהתאמה.
- בשנים 2007 עד 2009 עלה היקף היצוא של שירותים בעלי עצימות טכנולוגית: בשנת 2009 ב-5.5% ובשנת 2008 ב-15.1%.
- היצואניות העיקריות של מו"פ הן חברות בשליטה זרה (חברות in)¹, במיוחד בענפי שירותי המחשוב (ענף 72) והמו"פ (ענף 73).
- עיקר יבוא המו"פ בחברות אם ישראליות רב-לאומיות (חברות out)² מתרכז בענף הכימיקלים והמוצרים הכימיים (ענפים 24,23).
- הכנסות המגזר העסקי בישראל ממכירות מו"פ לחו"ל הגיעו ל-20.6 מיליארד ש"ח בשנת 2009, ו-17.1 מיליארד ש"ח בשנת 2008 – עלייה של 20.5% במחירים שוטפים.
- בשנת 2008 עסקו 2,596 חברות במחקר ופיתוח אזרחי. מתוכן 1,102 היו חברות רב-לאומיות (חברות in ו-out), אשר ביצעו את הרוב המכריע של המו"פ העסקי.
- בשנים 2009-2007 העבירה הממשלה 1,024 מיליוני ש"ח לחו"ל לצורכי ביצוע פרויקטים משותפים של מו"פ אזרחי עם חו"ל.
- 798 משתתפים ישראלים (מדענים וחברות) קיבלו מענקים בסך 501.8 מיליוני אירו בתוכנית המסגרת האירופית השביעית (FP7)* למו"פ; החלק שהתקבל גבוה בהרבה מזה שהועבר לתוכנית, דבר המעיד על תחרותיות של החוקרים הישראלים.

*מונחים והגדרות בסוף ההודעה.

¹ חברה ישראלית בשליטה זרה (Israeli foreign controlled affiliate (in) - חברה ישראלית המוחזקת ע"י תושב חו"ל, חברות או אנשים פרטיים, בשיעור העולה על 50% מהון המניות שלה. אם המחזיק היא חברה זרה, החברה הישראלית המוחזקת היא חברת-בת של החברה הזרה.

² חברת אם ישראלית רב-לאומית (Multinational Israeli parent company (out) - חברת אם של חברה רב-לאומית ישראלית, כלומר, חברה ישראלית המחזיקה לפחות בחברת-בת אחת הרשומה בחו"ל.

כתב: עודד יוסף קנרש, תחום חשבונות השירותים החברתיים
לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת הדוברות בטל : 02-6527845

הודעה זאת מרכזת מידע ממקורות שונים וסקרים שנערכו בלמ"ס על ההיבטים הבינלאומיים של המחקר בישראל. ההודעה דנה בצורות שונות של העברת ידע בין ישראל לעולם, כגון ביצוע מו"פ בחברה רב-לאומית כך שהוא ישמש לייצור במדינות רבות, מכירה לחו"ל של מו"פ שבוצע בחברה מקומית, מעורבות חוקרים הישראליים בפעילות מחקרית בעולם או שיתוף פעולה בין ממשלות במימון וביצוע מו"פ. ההודעה נערכה ביוזמה ובייעוץ עם המועצה הלאומית למו"פ, משרד המדע והטכנולוגיה.

ההודעה מתבססת, בין היתר, על הודעות ופרסומים קודמים:

- ["מחקר ופיתוח עסקי 2008"](#), פרסום מספר 1452 מדצמבר 2011, כסלו תשע"ב.
- ["מסחר בינלאומי בשירותים עסקיים בישראל לפי סוג שירות, ענפי כלכלה ומדינות 2006-2010"](#). הודעה לעיתונות מיוני 2011, סיוון תשע"א (הודעה מספר 154/2011).
- ["ההוצאה הלאומית למחקר ולפיתוח אזרחי 2010"](#). הודעה לעיתונות מאוגוסט 2011, אב תשע"א (הודעה מספר 208/2011).
- ["מחקר ופיתוח של חברות רב לאומיות בישראל: 2006-2007"](#). הודעה לעיתונות מאפריל 2011, ניסן תשע"א (הודעה מספר 082/2011). הודעה מעודכנת בנושא זה לשנים 2009-2008 תתפרסם במהלך שנת 2012.
- ["גלובליזציה כלכלית ופעילות חברות רב לאומיות בישראל לשנים 2006-2007"](#). הודעה לעיתונות מנובמבר 2010, כסלו תשע"א (הודעה מספר 282/2010).

בתחילת ההודעה מוצגים הממצאים על כלל פעילות החברות העוסקות במחקר ופיתוח אזרחי בישראל, הכנסות ממכירות מו"פ לחו"ל, מאזן תשלומים טכנולוגי, שיתוף פעולה בינלאומי, מרכזי פיתוח בינלאומיים ויבוא ויצוא. בהמשך יוצגו בפירוט פעילות החברות בשליטה זרה (in) והחברות אם הישראליות הרב-לאומיות (out) בהתפלגות ענפית.

חברות פעילות במחקר ופיתוח

לפי המידע שנאסף, נכון לשנת 2008, ניתן להבחין בין חברות ישראליות עצמאיות לבין חברות השייכות לקבוצה. כמו כן, ניתן לזהות בין הקבוצות את החברות עם חברות בנות בחו"ל, העוסקים במחקר ופיתוח אזרחי ולנתחם בנפרד, כפי שיוצג בהמשך.

בשנת 2008 עסקו בישראל 2,596 חברות עסקיות בתחום המחקר ופיתוח האזרחי. מתוכם 1,494 חברות שאינן שייכות לקבוצת חברות (ללא צדדים קשורים בארץ או בחו"ל), 346 חברות היו חברות בשליטה זרה (in) ו-756 חברות הינו חברות אם רב לאומיות ישראליות (out).

לוח א'- חברות עסקיות המעורבות במחקר ופיתוח אזרחי בישראל לפי סוג החברות, לשנת 2008*

מספר חברות	סה"כ	חברות שאינן מקושרות לחברות במדינות אחרות	חברות בשליטה זרה (in)	חברות אם רב-לאומיות ישראליות (out)
2,596	1,494	346	756	

* לפי "מחקר ופיתוח עסקי 2008", פרסום מספר 1452 מדצמבר 2011, כסלו תשע"ב.

הכנסות ממכירות מו"פ לחו"ל

הכנסות המגזר העסקי בישראל ממכירות מו"פ לחו"ל הגיעו ל-20.6 מיליארד ש"ח בשנת 2009, ו-17.1 מיליארד ש"ח בשנת 2008 – עלייה של 20.5%, במחירים שוטפים.

מאזן תשלומים טכנולוגי

יצוא השירותים בעלי עצימות טכנולוגית הסתכם בסך של 9,450 מיליוני דולר בשנת 2010 והיה נמוך ב-3.4% מהיצוא בשנת 2009. בשנים 2007 עד 2009 עלה היקף היצוא: בשנת 2009 ב-5.5% ובשנת 2008 ב-15.1%.

לוח ב' - מאזן תשלומים טכנולוגי (במיליוני דולר)

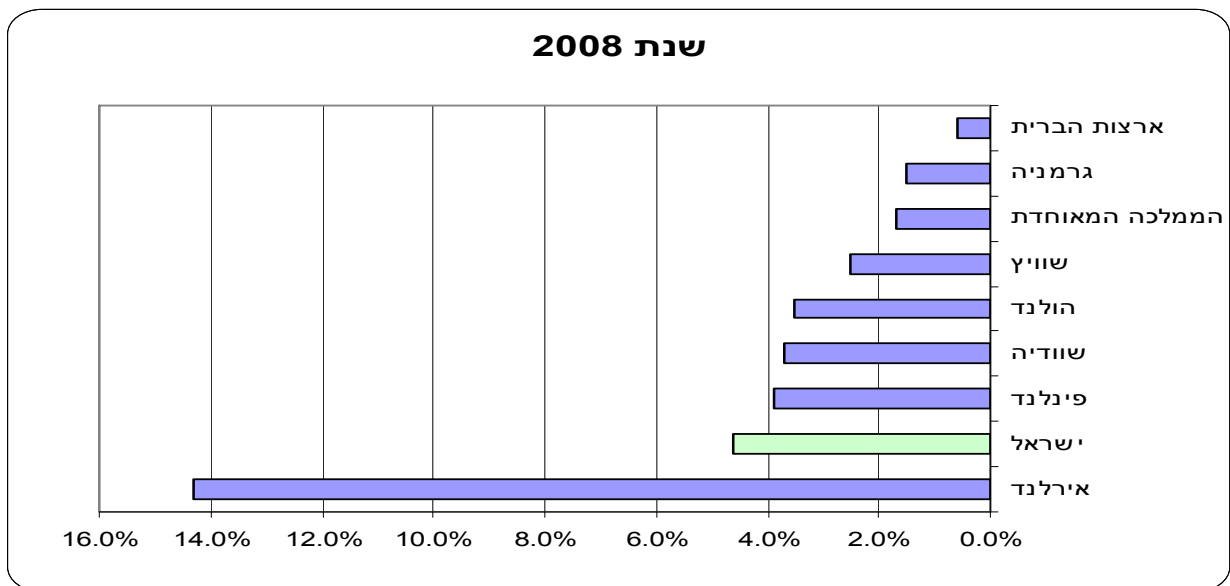
2010	2009	2008	2007	
9,450	9,785	9,271	8,054	יצוא
2,470	2,403	2,870	2,356	יבוא
6,980	7,382	6,401	5,698	עודף יצוא על יבוא

יבוא השירותים בעלי עצימות טכנולוגית הסתכם בסך של 2,470 מיליוני דולר בשנת 2010 והיה גבוה ב-2.8% מהיבוא בשנת 2009. בשנת 2009 חלה ירידה של 16.3% ביבוא אחרי גידול של 21.8% בשנת 2008.

השוואה בינלאומית (ראה תרשים 1) של יחס היצוא הטכנולוגי לתוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) מראה שחלקו של היצוא הטכנולוגי בישראל בשנת 2008 הגיע ל-4.6% - גבוה מיחסו לתמ"ג בארצות הברית 0.6%, גרמניה 1.5% והממלכה המאוחדת 1.7%. לעומת זאת, באירלנד חלקו של היצוא הטכנולוגי היה גבוה יחסית - 14.3% מהתמ"ג.

מאזן התשלומים הטכנולוגי מודד את העסקאות המסחריות המתייחסות למעבר בינלאומי של טכנולוגיות. בו רושמים את הסכום הכספי המשולם או המתקבל לרכישת או שימוש בפטנטים (רכישות, מכירות), רישיונות לפטנטים, ידע (ללא פטנט), מודלים ועיצובים, סימני מסחר, שירותים טכניים ומימון מו"פ תעשייתי מחוץ למדינה.

תרשים 1- מאזן תשלומים טכנולוגי: הכנסות כאחוז מהתוצר המקומי הגולמי - השוואה בינלאומית

שיתוף פעולה בינלאומי בתחום המחקר ופיתוח

הפעילות הבינלאומית בתחום המחקר ופיתוח אזרחי הממומנת על ידי משרדי הממשלה בשנים 2007 עד 2009 לצורכי שיתופי פעולה בינלאומיים מוצגת בלוח מספר 4, כאשר כ-85% מהעברות הממשלה בשלוש השנים הללו היו לצורך תוכנית המסגרת האירופית - RFP: Research Framework Programmes.

לוח ג'- העברות משרדי הממשלה לחו"ל לשיתופי פעולה במו"פ אזרחי (במיליוני ש"ח שוטפים)

2009	2008	2007	סיווג ההעברה
306.1 51.3	257 55.9	256.2 37.3	תוכנית המסגרת האירופית חברות בארגונים בינלאומיים ואחרים
357.4	312.9	293.5	סה"כ העברות לחו"ל

תוכנית המסגרת האירופית מאפשרת לחוקרים מהאקדמיה והתעשייה להתחרות על תקציבי המחקר של הקהילה האירופית. התוכנית מכסה מגוון רחב ביותר של תחומים מדעיים, כאשר התוכנית מאפשרת לחוקרים ישראלים שיתוף פעולה עם חוקרים אחרים אירופיים. כל תוכנית פועלת בין 5 ל-7 שנים, תוכנית המסגרת האירופית הנוכחית הינה השביעית במספר זמן פעילותה הוא משנת 2007 עד שנת 2013.

לתוכנית המסגרת האירופית מספר מטרות:

- להבטיח איכות גבוהה ברמה אירופית בתחומי מפתח מבחינת מחקר ופיתוח.
- לאפשר פתיחות אירופית על ידי סינרגיה בינלאומית עם חוקרים ממדינות שונות.
- לעורר יצירתיות ומצוינות בקרב החוקרים.
- לחזק ולפתח פוטנציאל אנושי במחקר.
- לקדם יכולות מחקר, פיתוח וחדשנות.

רק מדינות חברות באיחוד האירופי (וכמה מדינות נוספות כמו ישראל ושווייץ) יכולות להיכלל בתוכנית המסגרת האירופית. המימון מתבצע על ידי העברה מיוחדת לתוכנית המסגרת האירופית, אשר מחושבת על בסיס התוצר המקומי הגולמי של אותה מדינה. העברות הכספיים הרב שנתית על ידי הממשלה בישראל לתוכנית המסגרת האירופית השביעית (FP7) כיום עומדת על 304 מיליוני אירו, כאשר המענקים שהתקבלו במסגרת אותה תוכנית הסתכמו עד כה ב-501.8 מיליון אירו.

היחס בין המענקים שהתקבלו מתוכנית המסגרת השביעית לעומת העברות הממשלה לתוכנית המסגרת עומד על 1.65 אירו. זוהי עלייה של 55.5% לעומת היחס ביו תשלומים לבין תקבולים בתוכנית המסגרת השישית.

לוח ד' - תוכנית המסגרת האירופית (במיליוני אירו)

פירוט	FP7 ¹	FP6 ²	FP5 ³
סה"כ מענקים שהתקבלו	501.8	203.9	166.8
תקציב תוכנית המסגרת אחוז המענקים שהתקבלו לעומת תוכנית המסגרת	48,770 1.0%	17,883 1.1%	13,981 1.2%
סה"כ כספים שהועברו לתקציב האירופי	304	191	152
יחס בין המענקים שהתקבלו להעברות לתוכנית המסגרת	1.65	1.06	1.10
מספר משתתפים ישראלים (ביחידות)	798	784	796

FP - תוכנית המסגרת האירופית (Framework Programmes)

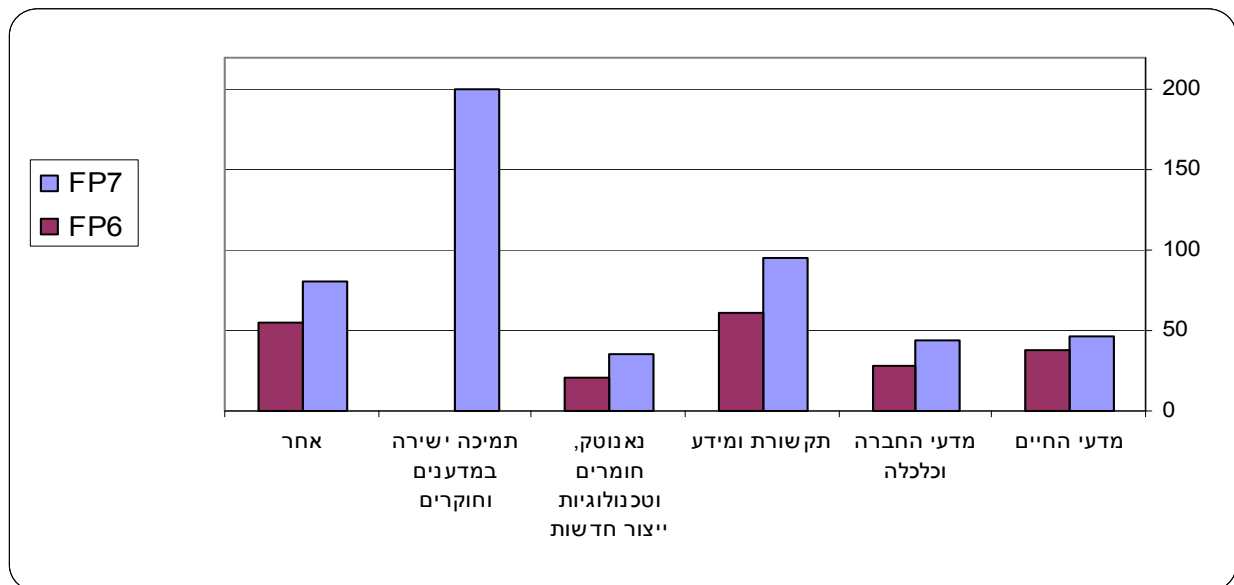
¹ הנתונים מתאימים לנובמבר 2011. תקופת התוכנית היא משנת 2007 עד 2013.

² תקופת התוכנית היא משנת 2002 עד 2006.

³ תקופת התוכנית היא משנת 1998 עד 2001.

הבהרה: בין תוכנית מסגרת אירופית אחת לשנייה ישנם שינויים בהרכבי המענקים, הגדרותיהם ותחומי המחקר. למשל, המענקים שהתקבלו לקידום מדענים וחוקרים בתוכנית המסגרת השביעית עומדים על 200.3 מיליוני אירו, אך בתוכנית המסגרת השישית לא הייתה הגדרה נפרדת לכך. ישנו גידול בכל התחומים בהם התקבלו מענקים בין תוכנית המסגרת השביעית לשישית, כאשר התחום המוביל בקבלת המענקים הינו קידום המדענים והחוקרים (ראה תרשים 2). לישראל פרופיל גבוה בתוכנית המסגרת האירופית (Framework Program) למימון חוקרים ומדענים. החלק שהתקבל גבוה בהרבה מזה שהועבר לתוכנית, דבר המעיד על תחרותיות גבוהה של החוקרים הישראליים.

תרשים 2 - מענקים שהתקבלו מתוכנית המסגרת האירופית השישית והשביעית¹, לפי תחום מדעי (במיליוני אירו)

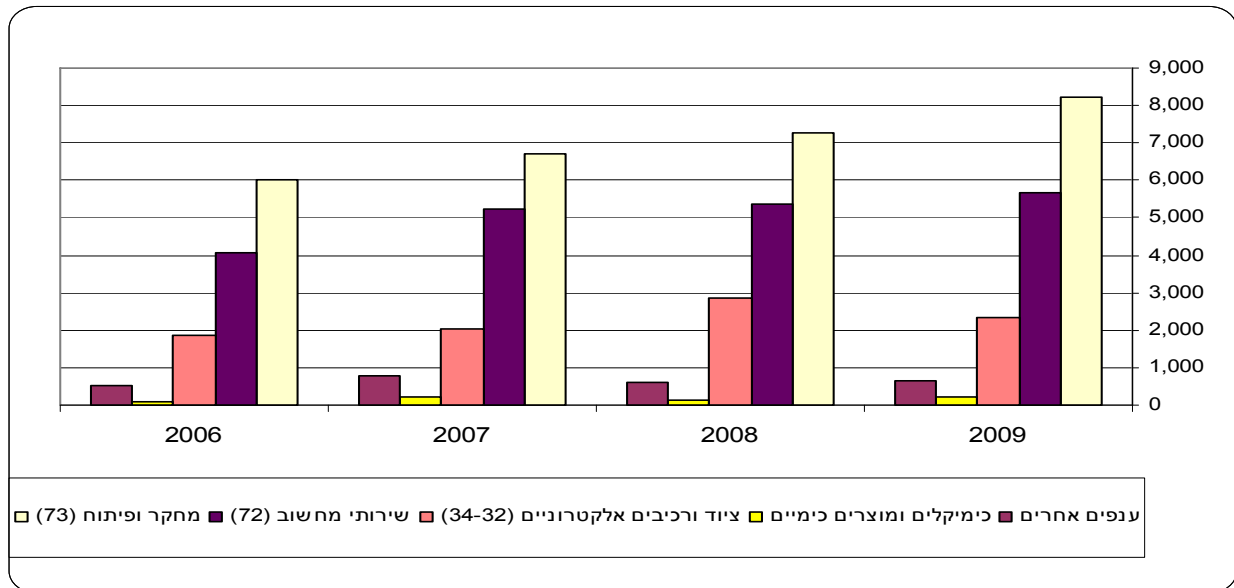
הנתונים מתאימים לנובמבר 2011.

חברות רב-לאומיות

הוצאות מחקר ופיתוח אזורי של חברות בשליטה זרה (in) (תרשימים 3 ו-4)

בשנת 2008, 346 חברות המעורבות במחקר ופיתוח אזורי בישראל היו בשליטה זרה. אחוז החברות הנ"ל, לעומת סך החברות המעורבות במחקר ופיתוח אזורי בישראל היה 13.3%. למרות שאחוז החברות בשליטה זרה נמוך יחסית, אחוז ההוצאות של אותן חברות מתוך כלל ההוצאה למו"פ עסקי אזורי בישראל עמד על 62.9% בשנת 2009 ו-59.1% בשנת 2008. נתונים אלו משקפים את חלקם הניכר של מרכזי פיתוח בינלאומיים בישראל.

תרשים 3- הוצאות מו"פ של חברות בשליטה זרה (in), לפי ענפים עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

החברות בשליטה זרה (in) מתמקדות בתחום המחקר ופיתוח האזורי במספר מצומצם של ענפים, כאשר הענפים מחקר ופיתוח (73), שירותי מחשוב (72), ציוד תעשייתי לבקרה ולפיקוח רפואי ומדעי (34), ציוד תקשורת אלקטרוני (33) ורכיבים אלקטרוניים (32) מרכזים את החלק העיקרי של הוצאות המחקר ופיתוח האזורי עם 95.1% מסך הוצאות המחקר ופיתוח האזורי של חברות בשליטה זרה (in) בשנת 2009, בדומה ל-95.3% בשנת 2008, 93.2% בשנת 2007 ו-93.2% בשנת 2006.

הבהרה – קיימות חברות-אם ישראליות רב-לאומיות אשר נשלטות ע"י תושבי חו"ל. חברות אלה שייכות גם לחברות OUT וגם לחברות IN ונתוניהן כלולים בשתי הקבוצות. מסיבה זו לא ניתן לערוך חיבור פשוט של נתוני חברות האם הישראליות עם נתוני החברות הישראליות בשליטה זרה.

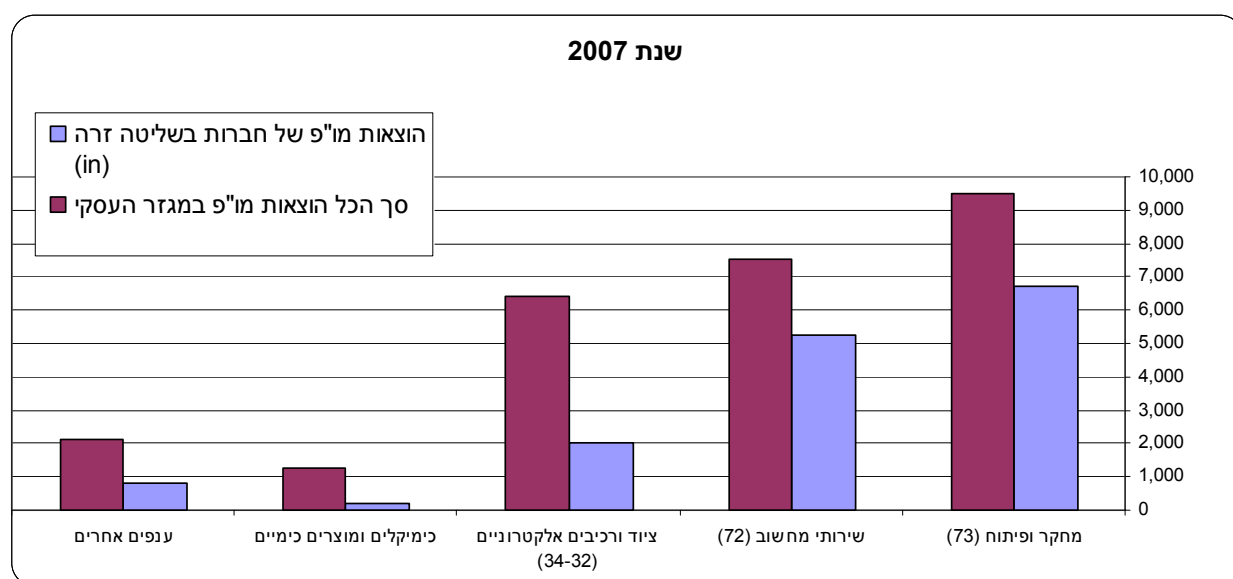
הוצאות מחקר ופיתוח אזורי של חברות בשליטה זרה (in) בשנת 2009 הסתכמו לסך של 17,089 מיליוני ש"ח, המהווים עלייה של 5.2% לעומת שנת 2008; בשנת 2008 הייתה עלייה של 8.4% לעומת שנת 2007, כאשר בשנת 2007 הייתה עלייה של 19.5% לעומת שנת 2006.

חלקם של הענפים מחקר ופיתוח (73) ושירותי מחשוב (72), שיקפו 81.5% מסך הוצאות המחקר ופיתוח האזורי של חברות בשליטה זרה (in) בשנת 2009, לעומת 77.8% בשנת 2008, 79.8% בשנת 2007 ו-80.5% בשנת 2006.

הוצאות המו"פ האזרחי של חברות בשליטה זרה (in) לשנת 2009 בענף מחקר ופיתוח (73), הסתכמו לסך של 8,242 מיליוני ש"ח לעומת 7,267 מיליוני ש"ח בשנת 2008, 6,711 מיליוני ש"ח בשנת 2007 ו-6,004 מיליוני ש"ח בשנת 2006, המהווים עלייה בהוצאות המחקר ופיתוח האזרחי לאותם ענפים בשיעור של 13.4%, 8.3% ו-11.8% בהתאמה.

הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי של חברות בשליטה זרה (in) לשנת 2009 בענף שירותי מחשוב (72), הסתכמו לסך של 5,681 מיליוני ש"ח לעומת 5,385 מיליוני ש"ח בשנת 2008, 5,240 בשנת 2007 ו-4,080 מיליוני ש"ח בשנת 2006, המהווים עלייה בהוצאות המחקר ופיתוח האזרחי לאותם ענפים בשיעור של 5.9%, 2.4% ו-28.4% בהתאמה.

תרשים 4- הוצאות מחקר ופיתוח אזרחי של חברות בשליטה זרה, לעומת סך הוצאות מחקר ופיתוח אזרחי במגזר העסקי, לפי ענפים עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

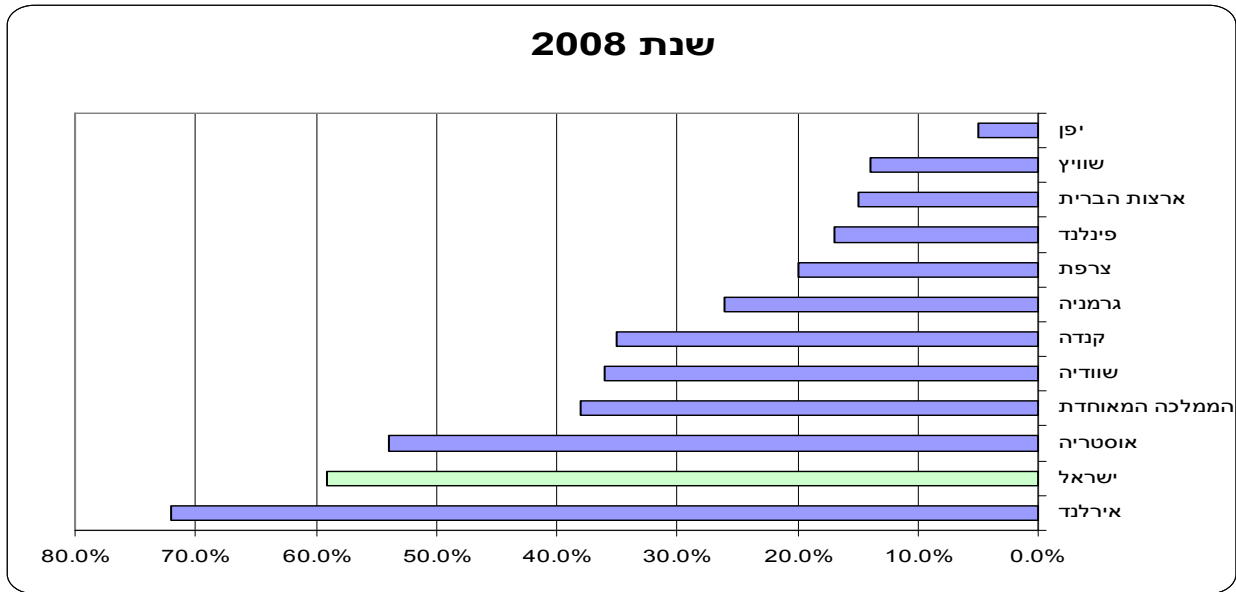
בשנת 2007, סך הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי במגזר העסקי הסתכמו ל-26,791 מיליוני ש"ח, גידול של 17.6% לעומת שנת 2006.

בשנת 2007, סך הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי של חברות בשליטה זרה (in) הסתכמו לסך של 14,981 מיליוני ש"ח, המהווים 55.9% מסך ההוצאות של המגזר העסקי לאותה שנה, ומהווה גידול של 19.5% לעומת שנת 2006. בשנת 2007, עיקר הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי של חברות בשליטה זרה (in) בענף שירותי המחשוב (72) ובענף מחקר ופיתוח (73) הסתכמו לסך של 11,951 מיליוני ש"ח המהווים 44.6% מסך הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי במגזר העסקי ובשנת 2006 הסתכמו לסך של 10,084 מיליוני ש"ח המהווים 44.3% מסך הוצאות המחקר ופיתוח האזרחי במגזר העסקי.

השוואה בינלאומית: (ראה תרשים 5)

בשנת 2008 שיעור הוצאות המו"פ האזרחי של חברות בשליטה זרה (in) ביחס לסך הוצאות מו"פ אזרחי של המגזר העסקי בישראל הוא 59.1%. בבחינת השוואה בינלאומית, באירלנד יש שיעור גבוה יותר - 72%. השיעור הגבוה בישראל של הוצאות מו"פ אזרחי לחברות בשליטה זרה (in) הוא כתוצאה מהשקעות רבות בענפי שירותי המחשוב (72) והמחקר ופיתוח (73).

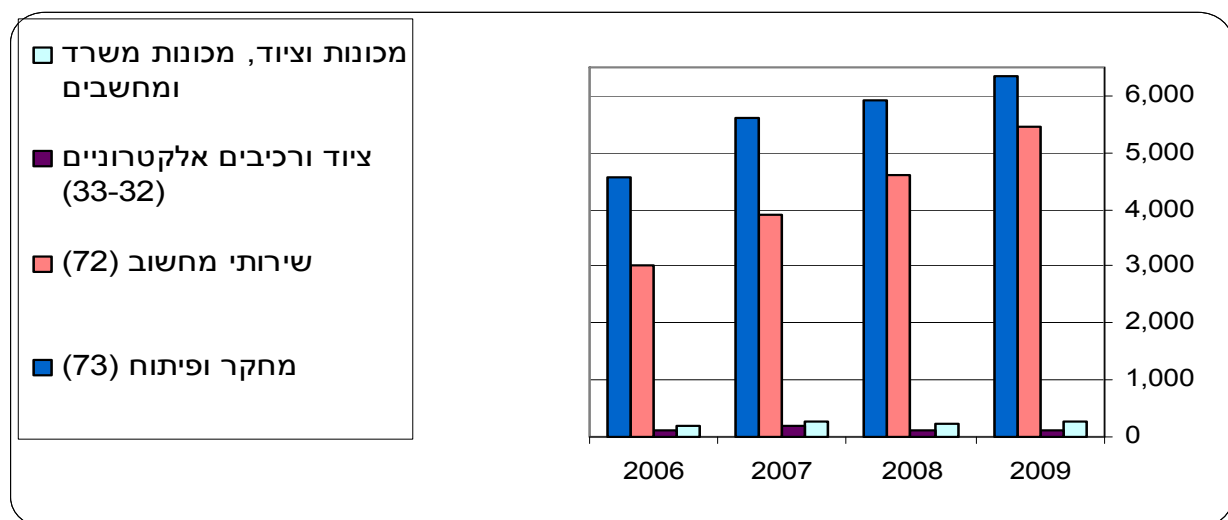
תרשים 5- הוצאות מו"פ אזרחי של חברות בשליטה זרה (in) ביחס לסך הוצאות המו"פ אזרחי של המגזר העסקי - השוואה בינלאומית

הוצאות מחקר ופיתוח אזרחי של מרכזי פיתוח בינלאומיים של חברות בשליטה זרה (תרשים 6)

הוצאות המו"פ אזרחי של מרכזי הפיתוח הבינלאומיים (חברה אשר עיקר שירותי המו"פ שלה מסופקים לקבוצת החברות בחו"ל אליה היא משתייכת) בישראל של חברות בשליטה זרה בשנת 2009 הסתכמו לסך של 12,413 מיליוני ש"ח, לעומת 10,913 מיליוני ש"ח בשנת 2008, 9,939 מיליוני ש"ח בשנת 2007 ו-8,002 מיליוני ש"ח בשנת 2006, ומשקפים עלייה בהוצאות המו"פ בשיעור של 13.7%, 9.8% ו-24.2% בהתאמה. היקף הפעילות הגבוה של מרכזי פיתוח בינלאומיים של חברות בשליטה זרה הוא אופייני לישראל, כאשר רוב הוצאות המו"פ האזרחי בחברות רב לאומיות בשליטה זרה (in) מתרכז במרכזי פיתוח בינלאומיים: בשנת 2009 הגיע חלקם של המרכזים מכלל ההוצאה על מו"פ אזרחי עסקי ל-45.7% ובשנת 2008 ל-39.7%.

תרשים 6- הוצאות מחקר ופיתוח של מרכזי פיתוח בינלאומיים בישראל של חברות בשליטה זרה (in), לפי ענפים עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

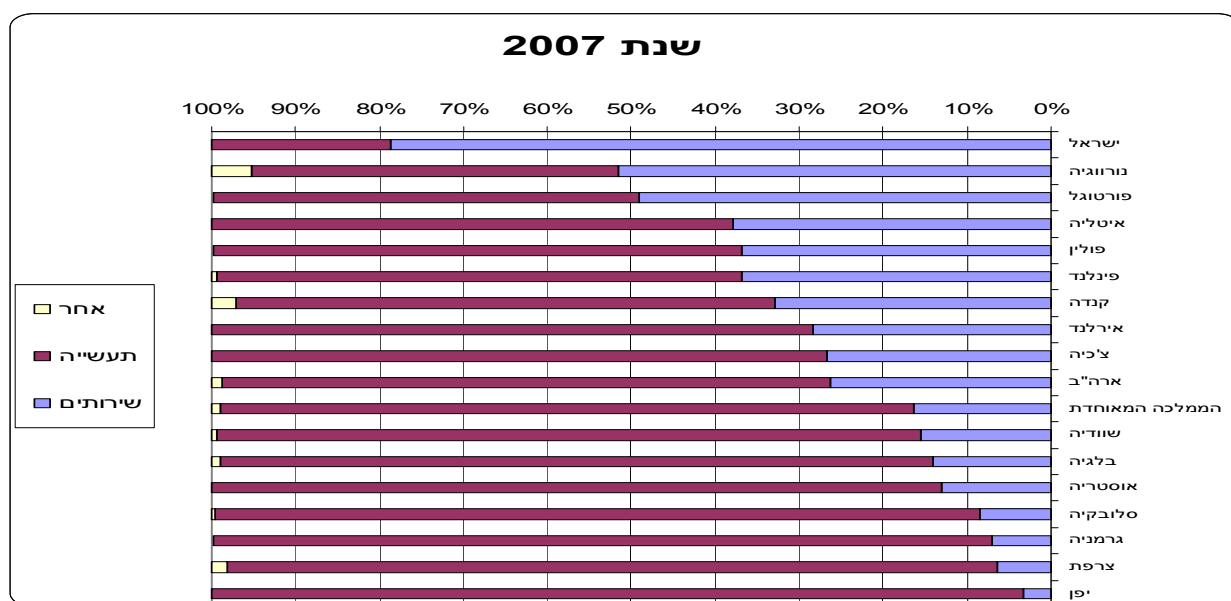

הוצאות מו"פ אזרחי בחברות בשליטה זרה (in) לפי קבוצת ענפים (תרשים 7)

בשנת 2007, הוצאות המו"פ האזרחי בישראל של חברות בשליטה זרה (in) בענפי השירותים היו 78.7% מסך ההוצאות במגזר העסקי. עיקר ההוצאות היו בענפי שירותי המחשוב (72) ומחקר ופיתוח (73). במדינות כמו נורווגיה ופורטוגל יחס הוצאות המו"פ האזרחי בענפי השירותים לעומת התעשייה הוא כמעט שווה: 51.5% בנורווגיה ו-49.1% בפורטוגל. לעומתן, התפלגות הוצאות המו"פ האזרחי של החברות בשליטה זרה (in) בשאר המדינות מראות כי מירב ההוצאות מתרכזות בענפי התעשייה.

תרשים 7- הוצאות מו"פ אזרחי בחברות בשליטה זרה (in) לפי קבוצת ענפים - השוואה בינלאומית

* הנתונים לפינלנד, ארה"ב וצרפת מתייחסים לשנת 2006. הנתון לאירלנד מתייחס לשנת 2005 ולאוסטריה לשנת 2004.

הוצאות מחקר ופיתוח אזרחי של חברות בת זרות בבעלות ישראלית (out)

הוצאות המחקר והפיתוח האזרחי בשנת 2007 של חברות הבת הזרות בחו"ל בבעלות ישראלית הסתכמו לסך של 2,543 מיליוני ש"ח (כולל תשלומים לגורמי חוץ וללא השקעות), שהם 8.9% מסך הוצאות המחקר ופיתוח אזרחי במגזר העסקי בישראל. ברוב מדינות ה-OECD, היחס נע בין 2%-30%, כאשר בארצות הברית היחס עמד על 13% וביפן על 3%.

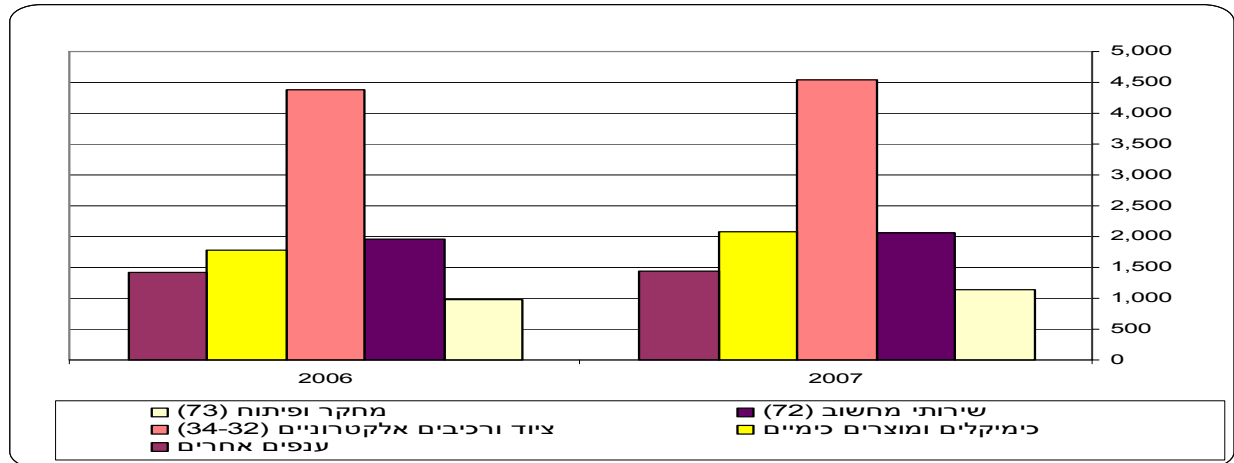
הוצאות מו"פ אזרחי של חברות אם ישראליות רב-לאומיות (out), לפי ענפי תעשייה (תרשים 8)

הוצאות המו"פ האזרחי בישראל של חברות האם הישראליות הרב-לאומיות (out) בשנת 2007 הסתכמו לסך של 11,260 מיליוני ש"ח (כולל תשלומים לגורמי חוץ וללא השקעות), המהווה 39.3% מתוך סך הוצאות המו"פ האזרחי במגזר העסקי.

ההוצאה הגבוהה ביותר על מו"פ בחברות-אם ישראליות רב-לאומיות (out) בשנת 2007, הייתה בענפים ציוד ורכיבים אלקטרוניים (32-34) בסך של 4,544 מיליוני ש"ח (כולל תשלומים לגורמי חוץ וללא השקעות).

הבהרה – קיימות חברות-אם ישראליות רב-לאומיות אשר נשלטות ע"י תושבי חו"ל. חברות אלה שייכות גם לחברות out וגם לחברות in ונתוניהן כלולים בשתי הקבוצות. מסיבה זו לא ניתן לערוך חיבור פשוט של נתוני חברות האם הישראליות עם נתוני החברות הישראליות בשליטה זרה.

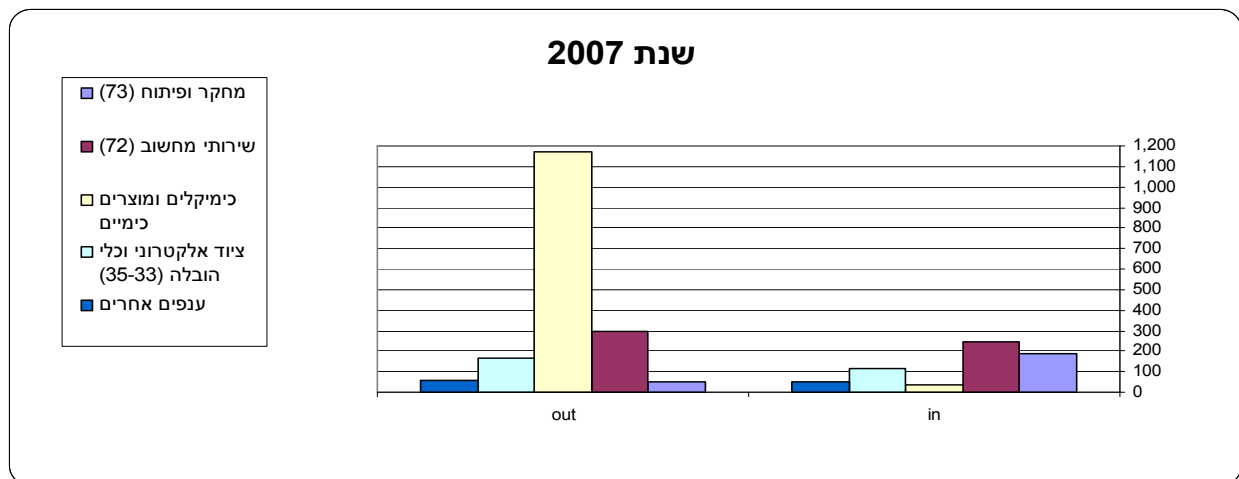
תרשים 8- הוצאות מו"פ אזרחי* של חברות אם ישראליות רב-לאומיות (out), לפי ענפי תעשייה עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

* כולל תשלומים לגורמי חוץ וללא השקעות.

יבוא מו"פ אזרחי לחברות בשליטה זרה (in) וחברות אם ישראליות רב-לאומיות (out) (תרשים 9)
 סך יבוא מו"פ אזרחי לחברות בשליטה זרה (in) וחברות אם ישראליות רב-לאומיות (out) בשנת 2007 היה 2,383 מיליוני ש"ח. חלקן של חברות אם ישראליות רב-לאומיות (out) מהסך הכולל של יבוא מו"פ הגיע ל-73.3%. עיקר היבוא של מחקר ופיתוח אזרחי בשנים 2007 בחברות אם ישראליות רב-לאומיות (out) התבצע בענף הכימיקלים והמוצרים הכימיים והסתכם ב-1,171 מיליוני ש"ח. חלקן ביבוא של חברות אם ישראליות רב-לאומיות (out) בענף של כימיקלים ומוצרים כימיים היה 67.1%. חלקם של ענפי מחקר ופיתוח (73) ושירותי מחשוב (72) מסך יבוא המו"פ האזרחי נמוך יחסית ועמד בשנת 2007 על 3.1%.

תרשים 9- יבוא מו"פ אזרחי של חברות בשליטה זרה (in) וחברות אם ישראליות רב-לאומיות (out), לפי ענפים עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

יצוא מו"פ אזרחי של חברות בשליטה זרה (in), לפי ענפים עיקריים (תרשים 10)

רוב יצוא המו"פ האזרחי מתבצע במספר מצומצם של ענפים: מחקר ופיתוח (73) ושירותי מחשוב (72). בחלק מהחברות הגדולות בשליטה זרה (in) בישראל שעוסקות במחקר ופיתוח אזרחי, ההוצאות ממומנות על ידי חברות-האם הזרות, כאשר מרכזי הפיתוח הבינלאומיים מהווים נדבך עיקרי ביצוא המו"פ האזרחי.

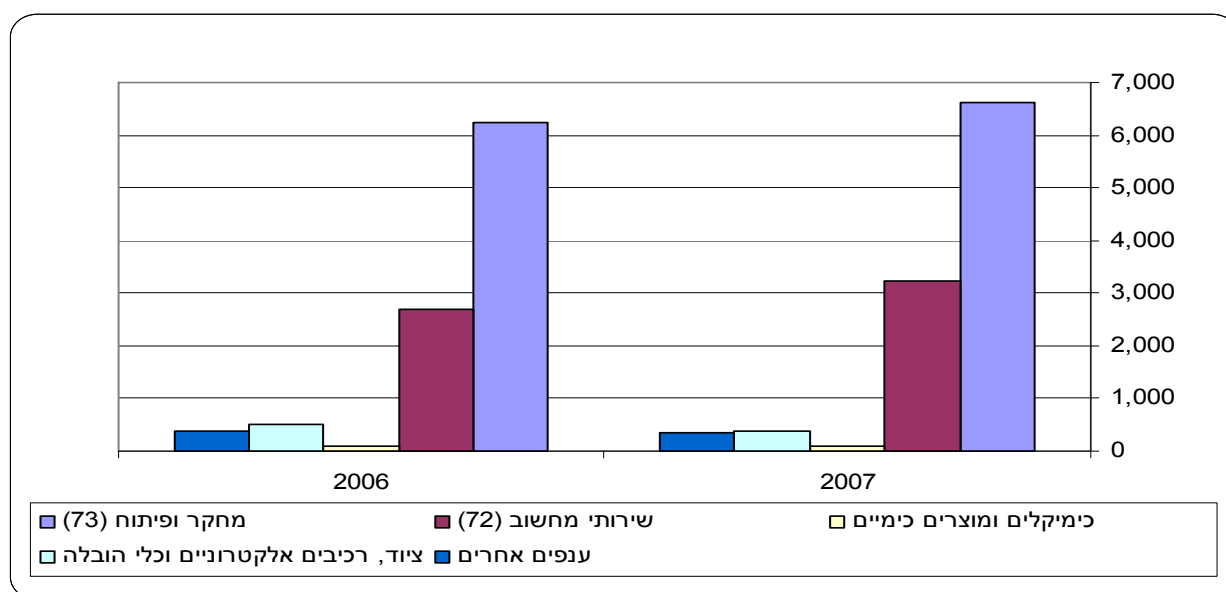
סך יצוא מחקר ופיתוח אזרחי בשנת 2007 לחברות בשליטה זרה (in) היה 10,656 מיליוני ש"ח, עלייה של 7.7% לעומת שנת 2006.

יצוא גבוה של מחקר ופיתוח אזרחי בשנת 2007 לחברות בשליטה זרה (in) בוצע בענף מחקר ופיתוח (73), שכלל 62.1% מכלל יצוא מחקר ופיתוח אזרחי לחברות בשליטה זרה (in) ו-63% בשנת 2006.

עיקר יצוא מחקר ופיתוח אזרחי בשנת 2007 לחברות בשליטה זרה (in) בוצע גם בענף שירותי מחשוב (72), שכלל 30.2% מכלל יצוא מחקר ופיתוח אזרחי לחברות בשליטה זרה (in) ו-27.3% בשנת 2006.

עיקר היצוא של המחקר ופיתוח אזרחי בשנת 2007 לחברות בשליטה זרה (in) היה לארצות הברית עם 72% מהיצוא ולאירופה עם 22% מהיצוא.

תרשים 10- יצוא מחקר ופיתוח אזרחי של חברות בשליטה זרה (in), לפי ענפים עיקריים (במיליוני ש"ח שוטפים)

מונחים והגדרות

חברה ישראלית בשליטה זרה (Israeli foreign controlled affiliate (in) - חברה ישראלית המוחזקת ע"י תושב חו"ל, חברות או אנשים פרטיים, בשיעור העולה על 50% מהון המניות שלה. אם המחזיק היא חברה זרה, החברה הישראלית המוחזקת היא חברת-בת של החברה הזרה.

חברת אם ישראלית רב-לאומית (Multinational Israeli parent company (out) - חברת אם של חברה רב-לאומית ישראלית, כלומר, חברה ישראלית המחזיקה לפחות בחברת-בת אחת הרשומה בחו"ל.

מאזן התשלומים הטכנולוגי - מודד את העסקאות המסחריות המתייחסות למעבר בינלאומי של טכנולוגיות. בו רושמים את הסכום הכספי המשולם או המתקבל לרכישת או שימוש בפטנטים (רכישות, מכירות), רישיונות לפטנטים, ידע (ללא פטנט), מודלים ועיצובים, סימני מסחר, שירותים טכניים ומימון מו"פ תעשייתי מחוץ למדינה.

שירותים בעלי עצימות טכנולוגית - שירותים הכלולים בתוך מאזן התשלומים הטכנולוגי.

תוכנית המסגרת האירופית (Research Framework Programmes) - תוכנית אירופית המאפשרת לחוקרים מהאקדמיה והתעשייה להתחרות על תקציבי המחקר של הקהילה האירופית. התוכנית מכסה מגוון רחב ביותר של תחומים מדעיים, כאשר התוכנית מאפשרת לחוקרים ישראלים שיתוף פעולה עם חוקרים אחרים אירופיים.